

**Økonomi- og indenrigsminister Simon Emil
Ammitzbølls talepapir**

Anledning	Besvarelse af REU Alm. del samrådsspørgsmål R om politiskolen i Herning
Dato / tid	20. december 2016
Talens varighed	Ca. 5 minutter
Sted	

Det talte ord gælder

Spørgsmålene motiveres af spørgeren inden talen.

Samrådsspørgsmål R, stillet af Kaare Dybvad (S)

”Økonomi- og Indenrigsministeren bedes redegøre for, hvorvidt det er lovligt, at borgmesteren i Herning i forbindelse med placeringen af politiskolen har tilbudt, at politiet gratis kan låne lokaler af kommunen, og om det er ministerens vurdering, at det er normal praksis i en proces som den foreliggende samt hvorvidt ministeren finder det problematisk, at borgmesteren fremkommer med et sådan tilbud? ”

[Indledning]

Jeg vil gerne sige tak for invitationen til samrådet her i dag. Det var jo egentlig meningen, at justitsministeren og jeg skulle have deltaget i et fælles samråd om en række forskellige spørgsmål om den kommende politiskole i Herning. Det var desværre ikke muligt.

Nu blev det i stedet sådan, at justitsministeren har svaret på en række spørgsmål vedrørende politiskolens placering i Herning i samrådet den 15. december. Jeg kan forstå, at justitsministeren her gav mange informationer, som jeg håber, er med til at tydeliggøre, hvad der er op og ned i denne sag.

Jeg vil naturligvis gerne svare på alle de spørgsmål, som jeg kan svare på – men spørgsmål om politiskolens placering, som hører under justitsministeren, må I spørge justitsministeren om. Det håber jeg, at I har forståelse for.

[Hvorvidt det er lovligt, at borgmesteren i Herning i forbindelse med placeringen af politiskolen har tilbudt, at politiet gratis kan låne lokaler af kommunen]

I forhold til samrådsspørgsmålet, som jeg skal svare på her i dag, kan jeg oplyse, at jeg har forstået, at borgmesteren i Herning efterfølgende har udtalt, at han aldrig har givet et tilbud om, at politiet gratis kan låne lokaler af kommunen.

Jeg skal ikke gøre mig klog på, om borgmesteren i Herning har afgivet et sådant tilbud eller ej, men blot konstatere, at der i hvert fald ikke i dag foreligger et aktuelt tilbud om dette.

Derfor vil jeg selvfølgelig gerne svare på samrådsspørgsmålet.

I denne sammenhæng vil jeg gerne slå fast, at jeg ikke kan udtale mig om den konkrete sag.

Det skyldes, at det almindelige tilsyn med kommunerne, som I ved, varetages af Statsforvaltningen i første instans og af Økonomi- og Indenrigsministeriet som øverste tilsynsmyndighed.

Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det omfatter også de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Statsforvaltningen beslutter selv, om der er tilstrækkeligt juridisk grundlag for at rejse en tilsynssag.

Hvis Statsforvaltningen har udtalt sig om en sag, har ministeriet som øverste tilsynsmyndighed mulighed for at tage sagen op til behandling, hvis ministeriet vurderer, at sagen er af principiel eller generel betydning eller har alvorlig karakter.

Derfor er der risiko for, at jeg ville gøre mig selv inhabil i en eventuel tilsynssag, hvis jeg udtalte mig om sagen nu.

Jeg kan dog godt redegøre helt generelt for, hvad der gælder efter kommunalfuldmagtsreglerne om kommuners engagement i forhold til placering af statslige institutioner. Og jeg tror faktisk, at udvalget også vil have udbytte af en sådan generel redegørelse.

Måske skal vi også lige starte med at få på plads, hvad der forstås ved kommunalfuldmagtsregler. Kommunalfuldmagtsregler er en samling af retsgrundsætninger, som er udviklet i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis. Der er altså tale om en slags sædvaneret.

Når en kommune varetager en opgave eller yder støtte til andre, skal kommunen have hjemmel til det i lovgivningen. Det følger af det såkaldte legalitetsprincip. Typisk skal spørgsmålet om en kommunes hjemmel til at varetage en opgave afgøres efter den skrevne lovgivning. Men hvis den skrevne lovgivning ikke regulerer spørgsmålet, så skal det undersøges efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Der er ikke regler i den skrevne lovgivning om kommuners adgang til at yde støtte til en politiskole. Derfor skal spørgsmålet afgøres efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Efter kommunalfuldmagtsreglerne gælder blandt andet et såkaldt opgavefordelingsprincip. Efter dette princip kan kommuner som udgangspunkt ikke yde tilskud til en opgave, der ved lov er henlagt til en anden myndighed.

Det skyldes, at man må gå ud fra, at lovgiver ved at henlægge opgaven til et bestemt niveau har taget stilling til, hvilket niveau der er bedst egnet til at løse opgaven, og hvilke hensyn der skal varetages. Altså om det er statslige, regionale eller kommunale hensyn, der er centrale i forbindelse med varetagelse af opgaven.

Dette betyder, at kommuner som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel kan støtte statslige opgaver.

Men skulle det ske, at der er en særlig kommunal interesse i en statslig opgavevaretagelse, kan det - afhængigt af de konkrete omstændigheder – i visse tilfælde alligevel være lovligt, at kommunen yder støtte til den statslige opgave.

En ren økonomisk interesse i opgavens placering i egen kommune fremfor i en anden kommune er efter gældende ret ikke tilstrækkelig.

Men hvis der i det konkrete tilfælde rent faktisk er en særlig kommunal interesse i den statslige opgave, kan kommunen yde en støtte, som svarer til den kommunale interesse.

Det vil være en helt konkret afvejning, om det er tilfældet.

Derimod kan myndighederne ikke ved aftale tilsidesætte de hensyn, som ligger bag fordelingen af opgaver.

Alt dette giver mig anledning til at pege på, at en kommune også på andre måder end at ved at yde direkte tilskud kan tiltrække arbejdspladser til kommunen.

Det er f.eks. helt legitimt, at en kommune bruger ressourcer på at være en attraktiv erhvervskommune, og herunder blandt andet reklamere for sig selv. En kommune må altså gerne gøre sig attraktiv i offentligheden, herunder i forhold til staten, for at tiltrække virksomheder og arbejdspladser til kommunen.

Kommunen kan også sørge for, at ret konkrete informationer om byggegrunde, plangrundlag, miljøforhold, daginstitutioner og så

videre er nemt tilgængelige eller måske endda sendes målrettet ud. Det er alt sammen oplysninger, som har betydning, når en virksomhed eller staten skal beslutte, hvor en virksomhed eller institution skal placeres.

Kommunerne kan på den måde konkurrere om at gøre sig mest attraktive.

Det kan jeg i øvrigt se nogle samfundsøkonomiske fordele i, da kommunerne hver især på den måde motiveres til at skabe bedst mulige betingelser for virksomheder og arbejdspladser i det hele taget.

Jeg er som økonomi- og indenrigsminister meget optaget af fornyelse af den offentlige sektor. Det kan I se nærmere i regeringsgrundlaget. Vi skal helst køre længere på literen og blive bedre til at skabe resultater for skatteborgernes penge.

Det vil vi i den kommende tid arbejde for i regeringen.

[Er det ministerens vurdering, at det er normal praksis i en proces som den foreliggende, at kommuner tilbyder gratis lokaler]

Udvalget har i spørgsmålet desuden bedt mig vurdere, om det er normal praksis, at kommuner tilbyder gratis lokaler i en proces som den foreliggende.

Til det må jeg oplyse, at jeg ikke er bekendt med, hvad kommuners praksis er i tilfælde med placering af politiskoler. Men Økonomi- og Indenrigsministeriet har i anledning af samrådet spurgt Justitsministeriet, som har oplyst, at det ikke er praksis, at kommuner tilbyder at stille gratis lokaler til rådighed.

Det kan jeg henholde mig til.

[Finder ministeren det problematisk, at borgmesteren fremkommer med et sådant tilbud]

Udvalget har også ønsket svar på, om jeg finder det problematisk, at borgmesteren kommer med et tilbud om at stille lokaler gratis til rådighed for en politiskole.

Her må jeg henholde mig til, at jeg ikke kan udtale mig i konkrete sager. Det skyldes som nævnt risikoen for, at jeg bliver inhabil.

Så jeg håber, at udvalget i stedet stiller sig tilfreds med min generelle redegørelse for reglerne på området.

Tak for ordet.

